

Minisymposium Open Access

Op 26 mei jl. is in de bibliotheek Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen (FWN) een minisymposium gehouden over Open Access. De aanleiding voor de symposiummiddag was een pittige discussie tussen een aantal wetenschappers in de faculteit over auteursrecht en repositories.

Annelies van IJsseldijk & Tiemen Folkers zijn respectievelijk faculteitsbibliothecaris en informatiespecialist bij de Bibliotheek FWN

Het jaar 2009 is uitgeroepen tot Open Access-jaar! Met dit minisymposium probeert de bibliotheek van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen een eerste bijdrage te leveren aan Open Access binnen onze universiteit.

Het minisymposium werd geopend door Serge Daan, decaan van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen. Hij draagt het Open Access-initiatief een warm hart toe. Hij vindt dat het wetenschappelijk publiceren door Open Access terugkeert naar zijn oorsprong, namelijk de verspreiding van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek onder het grote publiek. Tegenwoordig lijkt, jammer genoeg, de aandacht van de uitgevers echter meer en meer bij de aandeelhouders en winstmarges te liggen. Open Access kan hierin verandering brengen.

Dissertatie-repository

De sprekers tijdens het minisymposium waren Henk Ellerman en Esther Hoorn, beide werkzaam bij de Universiteitsbibliotheek. Het minisymposium stond onder leiding van middagvoorzitter Gerald Lier. De middag werd afgesloten met een discussie over Open Access.

Henk Ellerman vertelde dat de Universiteitsbibliotheek zelf software, Wildfire genaamd, heeft ontwikkeld voor het opzetten van repositories. De RUG loopt hiermee voorop in Nederland. Deze repositories worden gevuld met allereerste elektronisch beschikbare publicaties en onderzoeksdata. De dissertatie-repository is het meest populair.

Er bestaat echter een aantal problemen, constateerde Ellerman, dat het succes van Open Access in de weg staat. Voor wat betreft de

infrastructuur is de bibliotheekvoorziening van de RUG klaar om van start te gaan. Een van de problemen is dat de aanwezigheid en de mogelijkheden van deze repositories bij de wetenschappers niet of nauwelijks bekend zijn.

Author rights, your rights

Daarbij komt dat er geen beleid binnen de RUG is ontwikkeld voor Open Access. Om Open Access te laten slagen, moeten de problemen worden opgepakt en beleid ontwikkeld worden. In 2005 heeft de RUG de Berlin Declaration ondertekend. Naar aanleiding van deze ondertekening zijn er echter (nog) geen beleidsmatige stappen ondernomen.

Esther Hoorn informeerde de aanwezige wetenschappelijke staf over de mogelijkheden van publiceren in Open Access. Ze legde uit dat je als auteur niet meer zonder slag of stoot je auteursrechten hoeft over te dragen aan een uitgever. Onder druk van allerlei Open Access-alternatieven zijn de uitgevers tot veel meer bereid. Hoorn, ondersteund door de stichting SURF, roept daarom de auteurs op om niet klakkeloos een toegestuurd contract van een uitgever te ondertekenen. De auteur moet proberen zelf de auteursrechten te behouden en bedingen dat het artikel uiteindelijk geplaatst mag worden in bijvoorbeeld een repository. De Copyright Toolbox, opgesteld door SURF, kan daarbij helpen.

Hoorn liet in haar presentatie twee korte films zien. Een van deze films, 'Author rights, your rights', is te vinden op de website van het Auteursrechteninformatiepunt. Hier vindt u alle informatie over deze middag.

- De dissertatie-repository: <http://dissertations.ub.rug.nl>
- De Copyright Toolbox van SURF: <http://copyrighttoolbox.surf.nl>
- Het Auteursrechteninformatiepunt: www.rug.nl/bibliotheek/informatie/beleid/auteursrechteninformatiepunt
- Op de website Romeo/Sherpa: www.sherpa.ac.uk/romeo, kan per uitgever bekeken worden wat deze wel of niet toestaat met betrekking tot Open Access.